

بررسی نقش خلاقیت در فرایند یاددهی - یادگیری

صغری مرادی

کارشناسی ارشد آموزش بهسازی و منابع انسانی

Soghramoradi1398@gmail.com

چکیده :

یکی از پیچیده ترین جلوه های تعلیم و تربیت انسان در قرن بیست و یکم، خلاقیت برای یادگیری بهتر است. خلاقیت و نوآوری در عرصه نظام تعلیم و تربیت به همه ارکان و اجزایش، زمانی به ثمر می نشیند که به صورت فرهنگ و نهضت مستمر و پویایی جوشش داشته باشد. نظام تعلیم و تربیت خلاق، نظامی است که مدیران سطوح مختلف، معلمان و مربیان، فراگیران، کارکنان آموزشی و همه کسانی که به طور مستقیم و غیرمستقیم در این روزگار تأثیرگذارند به خلاقیت و نوآوری اعتقاد داشته و از شناخت لازم برخوردار باشند. در چنین وضعیتی خلاقیت و نوآوری در تمام زوایای نظام تعلیم و تربیت جاری است و می تواند منشاء تولید علم و خدمات، شکوفایی استعدادها و رشد و تکامل مادی و معنوی را فراهم سازد. بنابراین، خلاقیت در فرایند یاددهی - یادگیری، نقشی کلیدی و بسیار مهم دارد. در این پژوهش از روش کتابخانه ای استفاده گردیده است که براساس نتایج بدست آمده نقش خلاقیت در فرایند یاددهی - یادگیری، تبیین و مورد بررسی قرار گرفت.

کلمات کلیدی: خلاقیت، فرایند، یاددهی، یادگیری

مقدمه

خلاقیت و نوآوری یکی از عالی ترین و پیچیده ترین فعالیت های ذهن آدمی است که تعلیم و تربیت باید به آن توجه نماید. از آنجایی که آموزش و پرورش، وظیفه تعلیم و تربیت فرزندان و آینده سازان جامعه را بر عهده دارد باید از یک سو وظیفه فراهم آوردن زمینه رشد و پرورش خلاقیت و نوآوری و استفاده صحیح و جهت دار از استعدادها و توانایی های افراد را بر عهده بگیرد و از سوی دیگر برای پویایی خود نیازمند پرورش و بهره مندی از خلاقیت و نوآوری در سطوح سازمانی می باشد. امروز ثابت شده است که بر خلاف باور بسیاری که ابداع و خلاقیت را خصوصیت ذاتی بعضی از افراد می دانند، این استعداد در نوع بشر به اندازه حافظه عمومیت دارد و می توان آن را با کاربرد اصول و فنون معین و ایجاد محیطی مناسب پرورش داد. خلاقیت به معنای خلق و آفرینش اندیشه ها، ایده ها، افکار نو و بدیع، متفاوت نگریستن، کشف و ابداع راه حل های جدید برای حل یک مسأله است و نوآوری فرایند کسب اندیشه های خلاق و تبدیل آن به محصول و خدمت و یا یک روش عملیاتی مفید است. که در فرایند یادگیری و یاددهی بسیار مثر ثمر می باشند. جان دیویی - متفکر بزرگ مسائل تربیتی، معتقد است مدرسه باید خودکارآمدی دانش آموز را تشویق کند اساس کار مدرسه نباید فقط تبعیت و فرمان برداری باشد و مقررات را مدار قرار ندهد تا دانش آموز بتواند به پرورش خلاقیت بپردازد. در صورتی که در حال حاضر مشکل اساسی مدارس این است که در آنها اندیشه های خلاق یادگیرندگان به سبب غیرمعمول بودن، نه تنها مورد تشویق قرار نمی گیرند، بلکه مورد ایراد و سرزنش واقع می شوند؛ سرزنش دانش آموزان به خاطر داشتن رفتار و افکار غیرقالبی، می تواند ریشه های تفکر خلاق و توانایی کشف مسائل تازه را در همان روزهای نخستین آموزش مدرسه ای در آنها بخشکاند.

در حال حاضر آن چه توجه صاحب نظران و اندیشمندان حوزه تعلیم و تربیت را به خود معطوف داشته است. تاثیر خلاقیت بر یادگیری، پیشرفت تحصیلی، ابداع و نوع آوری است، اگر خلاقیت دانش آموزان و فراگیران بطور صحیح و اصولی پرورش یابد و مورد تشویق قرار گیرد می تواند نتایج موثر تری را در یادگیری و یاددهی داشته باشد.